

POLSKA NA RZECZ DIALOGU

Termin i miejsce wydarzenia:

30 maja 2008

Siedziba Międzynarodowego Centrum Kultury, Rynek Główny 25, Kraków

Godz. 17:00-19:00

Uczestnicy:

Uczestnicy debaty:

- Prof. Balsam Aouil . znawca kultury arabskiej, organizator i inicjator corocznych „Dni kultury arabskiej+w Bydgoszczy
- Mikołaj Baliszewski i Marcin Jaworowicz . kuratorzy wystawy „Rzeczpospolita wielu kultur. Dziedzictwo polskie+Biblioteki Narodowej
- Krzysztof Czyżewski . dyrektor „Odrodka Pogranicze . sztuk, kultur i narodów” w Sejnach; animator kultury, eseista, tłumacz,
- Miho Iwata - choreograf, scenograf, artystka - performerka. Od 1986 mieszka i tworzy w Krakowie,
- Dennis McEvoy - nowojorczyk, licencjonowany przewodnik po Krakowie,
- Mike Urbaniak - członek żydowskiego Stowarzyszenia "Czulent" i Związku Gmin Wyznaniowych żydowskich w RP; szef ogólnopolskiej kampanii "Jestem Polak , jestem Polakiem", rzecznik prasowy Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie,
- prof. Czesław Robotycki . etnograf, antropolog kultury, dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ, autor licznych artykułów i książek, m.in. „Etnografia wobec kultury współczesnej”, „Nie wszystko jest oczywiste”,
- Joanna Talewicz-Kwiatkowska - etnolog, członkini Stowarzyszenia Romów w Polsce oraz sekretarz redakcji czasopisma Dialog-Pheniben. Kuratorka wystawy w warszawskiej Zachęcie: „Zagłada Romów Europejskich”.

Spotkanie prowadziła Katarzyna Janowska, dziennikarka „Polityki+i nTalk.

Debatę przysłuchiwała się ponad 100 osobowa publiczność, głównie studenci, przedstawiciele mniejszości etnicznych, pracownicy instytucji kultury, organizacji pozarządowych, dziennikarze.

Opis wydarzenia

Debate o wielokulturowości wczoraj, dziś i jutro z przedstawicielami mniejszości etnicznych i narodowościowych oraz obywatelami zamieszkującymi ten teren Rzeczypospolitej miały na celu . w oparciu o doświadczenia indywidualne i zbiorowe . udzielić odpowiedzi na pytanie o faktyczne doświadczenie wielokulturowości w dzisiejszej Polsce oraz o potencjalną gotowość i otwartość społeczeństwa na kształtowanie się i zaistnienie nowoczesnego, różnorodnego wielokulturowego społeczeństwa, zwłaszcza w kontekście postępujących procesów globalizacyjnych i integracyjnych.

Spotkanie rozpoczęło się od krótkiego wprowadzenia w historyczny kontekst wielokulturowości Polski, dokonanego przez prof. Cz. Robotyckiego, który przypominał najważniejsze zagadnienia wielokulturowości Rzeczypospolitej na przestrzeni minionych wieków. Istotnym stwierdzeniem wydaje się fakt, że zdaniem profesora w okresie, kiedy na

ziemiach należących do Rzeczypospolitej Obojga Narodów zamieszkiwają największa liczba różnorodnych etnicznie i religijnie grup, tak naprawdę społeczeństwo w 90% nie posiadało w zasadzie wielkiej świadomości narodowej. Co więcej grupy te żyły obok siebie, nigdy ze sobą w oparciu o umowy i traktaty. Tak więc tolerancja była postawą, której nie trzeba było realizować. Tolerancja jest pomysłem strasznie do wiadczonego XX w. Takie jest więc tym tolerancji kulturowej Polski.

Ciekawą ilustracją do wykładu stała się prezentacja wystawy „Rzeczpospolita wielu kultur. Dziedzictwo polskie”. Pokazany materiał filmowy, w tym m.in. wypowiedź prof. Normana Davisa nt. wielokulturowości Rzeczypospolitej, graficzny (starodruki), muzyczny w interesujący sposób uzupełniają pierwsze wystąpienie. Cała wystawa prezentowana jest na stronie www.commonwealth.pl

Dyskusja rozpoczęła się od wymiany opinii na temat ostatnich aktów nietolerancji wobec mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. tj. pobicia młodego Żyda w Warce i segregacji w szkole w Maskowicach. Zdaniem zaproszonych gości liczba takich incydentów w Polsce nie odbiega od skali tego zjawiska w Europie. A nawet jest mniejsza. Jednak ważne jest to, że to od małych, codziennych aktów antysemityzmu, wrogości wobec obcych tworzy się poczucie przyzwolenia dla eskalacji takich zachowań. W sytuacji gwałtownych zmian społecznych, nasilonej imigracji i emigracji, iluzja jedności w społeczeństwie sąkrowicie homogenicznych kulturowo, religijnie i etnicznie, kultywowana przez 50 lat komunizmu, zaczyna się niebezpiecznie chwiać. Może to prowadzić do nasilenia problemów na tle rasowym, religijnym, kulturowym. Dlatego rolę osób międzykulturowo zaangażowanych w dialog jest prowadzenie szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, przeciwdziałających potencjalnie rozwijającemu się antysemityzmowi, rasizmowi, ksenofobii.

Istotną częścią dyskusji była rozmowa na temat podwójnych, wielokrotnych tożsamości oraz kampanii „Jestem Polakiem”, w której tylko niektóre grupy etniczne i narodowościowe zgodziły się wziąć udział.

Podsumowanie

Dyskusja spotkała się z ogromnym zainteresowaniem licznie przybyłej publiczności, co potwierdza, że między ludźmi, którzy stanowili grono odbiorców spotkania, są ciekawości i otwarcie na różnorodność kulturową. Spotkanie promujące idee wielokulturowości i tolerancji jest tak niezwykle potrzebne, aby tworzyć na naszych oczach Polskę różnorodną kulturowo, etnicznie i religijnie, będącą jednocześnie krajem otwartym i tolerancyjnym.

